

14.10.2025

Elisa Oyj:n lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle: HE 128/2025 vp

Digitaalisia palveluita, datan hallintaa, tietoturvaa ja tekoälyä koskevan sääntelyn määrä on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Tavoite puuttua digitaalisten palveluiden ja teknologian kehityksen ongelmakohtiin on perusteltu. Samalla yhä merkittävämpi osa yritysten voimavaroista kuluu sääntelyn tulkintaan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen.

Euroopan kilpailukyvyyn edistäminen edellyttää, että datan hyödyntämisen kautta markkinoille voidaan tuoda uusia palveluita. Tähän tavoitteeseen vastaavat parhaiten kaupalliset toimintamallit. Viranomaisten riittävän neuvonnan ja ohjauksen varmistaminen sekä tulkinnan yhdenmukaisuudesta huolehtiminen ovat tärkeitä paitsi oikeusvarmuuden ja ennakoitavuuden kannalta, myös yritysten kilpailukyvyyn mahdollistamiseksi.

Monien toimivaltaisten viranomaisten läsnäolo lisää riskiä tulkintaepävarmuuksien syntymisestä ja toimivallan jaon epäselvyydestä. Esimerkiksi esityksen mukaan kuluttaja-asiamies on toimivaltainen arvioidessaan data-asetuksen 3 artiklan 2 ja 3 kohtien mukaisen tiedonantovelvoitteen noudattamista, jos kyse on tietojen antamisesta elinkeinonharjoittajalta kuluttajalle. Muiden käyttäjien kuin kuluttajien osalta toimivaltainen viranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto. Data-asetuksessa kyseisiä tiedonantovelvoitteita ei kuitenkaan ole eritelty sen perusteella, onko tiedon vastaanottajana elinkeinonharjoittaja vai kuluttaja.

Elisa pitää myönteisenä, että esityksessä korostetaan viranomaisten neuvonnan ja ohjauksen ensisijaisuutta seuraamukseen puuttumisen sijaan. Myös data-asetukseen liittyvien seuraamusmaksujen porrastaminen on tarkoituksenmukainen ratkaisu. Porrastamisesta huolimatta seuraamusmaksut ovat potentiaalisesti korkeita, mikä ei parhaalla tavalla edistä innovaatioita tai palveluiden kehitystä.

Data-asetusta sovellettaessa markkinaosapuolten roolien ja keskinäisten voimasuhteiden tunnistaminen on olennaista. Data-asetuksen velvoitteiden asianmukainen täyttäminen edellyttää usein koko arvoketjun, erityisesti suurimpien monikansallisten yritysten, kyvykkyyttä ja sitoutumista. Näissä tapauksissa on tärkeää varmistaa, että seuraamukset sääntelyn noudattamatta jättämisestä kohdistetaan sille osapuolelle, jolla on tosiasiallinen vastuu kyseisen velvoitteen täyttämisestä.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a stylized, blue, lowercase font. The letters are rounded and connected, with a slight shadow effect.